

Výkon rozhodnutí

Vykonat (a to i příkázáním pohledávky podle § 303 a násl. o.s.ř.) lze mimořádně, výjimkou ze zásad ovládajících exekuční řízení, i rozhodnutí ukládající vydání, případně vypořádání majetkového podílu podle ustanovení § 13 odst. 3 zákona č. [42/1992](#) Sb., je-li tento podíl v rozhodnutí vyjádřen konkrétní peněžitou částkou.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 708/2003, ze dne 28.4.2004)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněného Ing. L. B., zastoupeného advokátem, proti povinnému A. družstvu S., zastoupenému advokátem, příkázáním pohledávky pro 239 803,-Kč, vedené u Okresního soudu ve Svitavách pod sp. zn. 2E 312/2001, o dovolání oprávněného proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. června 2001, č.j. 18 Co 245/2001-14, tak, že usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 6. 2001, č.j. 18 Co 245/2001-14 se v napadené části, tj. s výjimkou II. odstavce výroku, zrušuje, a věc se v tomto rozsahu vrací krajskému soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Krajský soud k odvolání povinného změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že návrh na nařízení výkonu rozhodnutí (o schválení smíru), jímž se povinný zavázal vydat oprávněnému jeho majetkový podíl ve výši 239 803,-Kč, zamítl (I.). Soud shledal důvodnou námitku povinného, že předmětný exekuční titul, na jehož základě soud prvního stupně výkon nařídil, není rozhodnutím ukládajícím zaplacení peněžité částky ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 občanského soudního řádu (dále též jen „o.s.ř.“). I když není vyloučeno vydání podílu v penězích, předpokládá to zcela jednoznačnou dohodu účastníků o tomto způsobu plnění, případně soudní rozhodnutí, které by ukládalo zaplacení peněžité částky. Jen z okolnosti, že transformační podíl je „konkrétně finančně vyjádřen“, nelze podle odvolacího soudu dovozovat, že jde o „zákonem předpokládané peněžité plnění“. Ve výroku, jímž byl nařízen výkon rozhodnutí k vymození nákladů předchozího (nalézacího) řízení, krajský soud usnesení okresního soudu potvrdil (II.) a konečně rozhodl o nákladech odvolacího (III.) a nově o nákladech prvostupňového (IV.) řízení.

V dovolání, směřujícím do měnicího (I.) a souvisejících (III. a IV.) výroků - posuzováno podle jeho obsahu - oprávněný namítá nesprávné právní posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř.), jež spatřuje v závěru odvolacího soudu, že podkladové usnesení zavazující povinného k vydání transformačního podílu podle § 13 odst. 3 zákona č. [42/1992](#) Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech (dále též jen „zákon“), není rozhodnutím ukládajícím zaplacení peněžité částky ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 o.s.ř., jelikož podíl lze vypořádat i jinak (zatímco vydání podílu v penězích by „předpokládalo zcela jednoznačnou dohodu“), a že tudíž nelze nařídit výkon předmětného rozhodnutí příkázáním pohledávky. Závazek povinného k peněžnímu vypořádání plyne podle dovolatele také z obsahu jeho žalobního návrhu v nalézacím řízení, jehož rozhodnutí je nyní vykonáváno.

Dovolání (přípustné podle § 238a odst. 1 písm. c/, odst. 2 ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.) je důvodné.

Protože vady vyjmenované v ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a/,b/ a odst. 3 o.s.ř., jež by řízení činily zmatečným, ani jiné vady řízení, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř.), k nimž je dovolací soud podle ustanovení § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. povinen přihlédnout z úřední povinnosti, v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 věta první o. s. ř.) vázán, je předmětem dovolacího přezkumu právní závěr odvolacího soudu, že usnesení zavazující k vydání transformačního podílu - protože není rozhodnutím ukládajícím zaplacení peněžité částky - nelze vykonat příkázáním pohledávky.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (nejen hmotného práva, ale - a o takový případ jde v souzené věci - i práva procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu - sice správně určenou - nesprávně vyložil, případně ji nesprávně aplikoval (z podřazení skutkového stavu hypotéze normy učinil nesprávné závěry o právech a povinnostech účastníků).

Podle § 251 o.s.ř. nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Podle § 258 odst. 1 o.s.ř. výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky lze provést srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky, prodejem movitých věcí a nemovitostí, prodejem podniku a zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitostem.

Ustanovení § 261a o.s.ř. upravuje náležitosti materiální vykonatelnosti exekučních titulů. Pokud titul neobsahuje všechny předpoklady této materiální vykonatelnosti (označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen a určení lhůty k plnění), může být nařízena exekuce jen v případě, že chybějící údaje nebo údaje uvedené nepřesně, nesrozumitelně nebo neurčitě lze doplnit nebo nahradit postupem podle § 261a odst. 2 a 3, nebo je dovést s přihlédnutím k povaze věci nebo způsobu exekuce.

Odvolacímu soudu lze přisvědčit pouze potud, že pojem „vydání majetkového podílu“ (později, dnem 15. 7. 1999 nahrazený /viz zákon č. [144/1999](#) Sb./ pojmem „vypořádání“) upravený ustanovením § 13 odst. 2 a 3 zákona č. [42/1992](#) Sb., zakládá majetkové právo různorodého obsahu, které nevylučuje nárok např. na vydání věcí nebo na založení spoluvlastnických vztahů, postoupení pohledávky či peněžité plnění. Vypořádání majetkového podílu proto může mít vskutku rozmanitou podobu všude tam, kde bude výrazem shodné vůle účastníků dotčeného právního vztahu.

Jestliže se však oprávněná osoba s transformovaným družstvem na jiném (tj. od peněžního odlišném) způsobu vypořádání majetkového podílu nedohodnou, je nutno nárok vypořádat v penězích (k principu univerzality vypořádání nároku v penězích srov. též rozsudek Vrchního soudu v Praze z 24. 11. 1994, sp. zn. 7 Cdo 176/93, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 10 ročník 1998 pod poř. č. 65, podle nějž, nedojde-li k dohodě o vydání majetkového podílu v jiné formě, vyplývá nárok na peněžité plnění přímo z ustanovení § 13 zákona; rozsudek Nejvyššího soudu z 8. 8. 2001, sp. zn. 29 Odo 134/2001, uveřejněný v téže sbírce, č. 6, ročník 2002 pod poř. č. 43 a rozsudek téhož soudu z 28. 11. 2002, sp. zn. 29 Odo 530/2001, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č. 1, ročník 2002 pod poř. č. 14).

Má-li tedy být právo na vydání majetkového podílu nárokem soudně vymahatelným, pak tam, kde nedošlo dohodou účastníků k vydání, případně vypořádání podílu jiným (než peněžitým) způsobem (z obsahu exekučního spisu nic takového nevyplývá a nikdo z účastníků to ani netvrdí), zakládá ustanovení § 13 odst. 3 zákona nárok na zaplacení jeho peněžního ekvivalentu.

Z výše uvedených závěrů zastávaných obchodněprávní judikaturou vyplývá pro vykonávací řízení, že vykonat (a to i příkázáním pohledávky podle § 303 a násl. o.s.ř.) lze mimořádně, výjimkou ze zásad ovládajících exekuční řízení, i rozhodnutí ukládající vydání, případně vypořádání majetkového podílu podle ustanovení § 13 odst. 3 zákona č. [42/1992](#) Sb., je-li tento podíl v rozhodnutí vyjádřen konkrétní peněžitou částkou.

Není-li správný výklad uvedeného pojmu, pak nemůže být správný ani závěr odvolacího soudu o charakteru povinnosti uložené exekučním titulem, a tudíž ani posouzení, zda jsou naplněny podmínky nařízení výkonu rozhodnutí podle § 257, § 258 odst. 1 a § 303 a násl. o.s.ř.

Protože na tomto nesprávném právním posouzení napadené rozhodnutí spočívá, Nejvyšší soud je bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem, odst. 3 věta první o.s.ř.).

Další články:

- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)
- [Náklady řízení](#)
- [Odmítnutí dovolání](#)
- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)